

mene, at en saadan Stemning ikke har noget at betyde, men jeg er en Modstander af denne Betragtning; jeg tror, at, naar man vil lægge Mærke til de Stemninger og Strømninger, som gaa igjennem Folket, have de noget at sige. Det er just ikke saa meget Anker imod Ministeriet i sin Helhed, man har at gøre, og der er just ikke saamegen Misstemning mod det nuværende Ministeriums Modstand mod Parlamentarismen. I det Hele har jeg ikke bemærket, at det just egentlig er det parlamentariske System, som det danske Folks Flertal ønsker; der er snarere, lad os sige det rent ud aabent og ærligt, en vis personlig Uvillie mod enkelte Medlemmer af det nuværende Ministerium, og denne personlige Uvillie ligger, jeg havde nær sagt i Luften; det er ikke muligt at beherske den, hvor megen Betragtning man end anstiller om den. Der kom navnlig en saadan personlig Uvillie tilstede i Befolkningen, den Gang den høitagede Justitsminister foretog det Skridt, som mærk værdig nok er holdt ude af Betragtningen, saavel under Valgkampen som under Adresseforhandlingerne, nemlig Bestemmelsen om Anvendelsen af Ballø og Bemnestofte Stiftelsers Midler. Der er en stor Misforståelse omkring i Befolkningen med dette Skridt af den høitagede Justitsminister. Der er ganske vist ikke saa ganske Samstemning med den Betragtning, som blev gjort gjældende af Flertallet i den parlamentariske Kommission, at disse Midler skulde optages paa Finantsloven, men paa den anden Side er der en Tendens til at mene, at det vilde være fuldstændig rigtigt, at Lovgivningsmagtens forskellige Faktorer havde været bestemmende ved disse Midlers Anvendelse. Man betragter det som et Slags Overtagelse fra Regjeringens Side; man anser det i det Hele for at være umuligt, at de eneældige Konger, hvis Stilling var begrænset ved Kongeloven, den Gang kunde være i Stand til for Statens Midler at oprette Stiftelser, der nu i vore Dage skulde gjælde som et Slags private Stiftelser og være undtagne Lovgivningsmagtens Indflydelse. Det er et af de Skridt, som efter min Mening har vakt en fuldstændig Misforståelse omkring i Befolkningen, og som ganske vist ikke er begrundet i nogen fin juridisk Opfattelse af Spørgsmaalet, men som er en almindelig gjennemgaaende Betragtning. Dernæst er der ogsaa Misforståelse tilstede med den høitærede Kirke- og Undervisningsminister, baade paa Grund af hans Stilling til den geistlige Lønningsslov og Præstevalgloven og i Særdeleshed paa Grund af hans Stilling til Skolesagen. Hvad

det Første angaar, Præstelønningssloven, skal jeg indrømme, og jeg tror, at Flertallet af det danske Folk ogsaa indrømmer det, at den Lønningsslov, vi kunde have faaet, og som jeg tror, at Landsthinget vilde være gaaet ind paa, i og for sig vilde have tilfredsstillet Befolkningen, men Regjeringen begik den Gang efter min Mening en Feildels ved at sende Rigsdagen for tidlig hjem, og Kirke- og Undervisningsministeren begik en endnu større Feil ved ikke igjen at forelægge Loven, da Rigsdagen næste Gang kom sammen. Med Hensyn til Præstevalgloven tror jeg ikke, at den høitærede Kirke- og Undervisningsminister har været saa indbefommende, som der med Rette kunde fordras fra Menighedernes Side, og med Hensyn til Skolesagen gaar der en Luftning gjennem Folket, som gaar i stik modsat Retning af det, der er fremkommet fra Regjeringen. Der er en vis Uvillie — den ligger ogsaa, om jeg saa maa sige, i Luften, man kan ikke faae den bort — mod de saakaldte geistlige Autoriteter; det, der stadig er gjort gjældende fra Forældrenes Side, er: Staf os fri for det geistlige Tilsyn og fri os for Autoriteterne paa den Maade, som de nu ere tilstede; men ikke desto mindre er det den høitærede Kultusministers Tanke at udvide og i det Hele forøge disse Autoriteter, at komme tilbage med dem i forstærket Antal og oenigt oprette en Del fast lønede Embeder paa dette Omraade. Denne Ministerens Holdning overfor dette Spørgsmaal har efter min Mening bidraget til fuldstændig, om jeg maa bruge det Udtryk, at forkvakle eller forkluddre Stemningen netop for denne Mand personlig ude omkring blandt Folket. Paa den anden Side har jeg for mit Vedkommende, og jeg tror de fleste, der staa paa samme Standpunkt som jeg, ogsaa nogen Anke mod den høitærede Kultusminister for den Stilling, han isjor indtog ved Finantslovens Behandling; jeg tror, at han offerede Noget paa et Omraade, hvor han ikke skulde have gjort det, for at vinde Noget, som han ikke vandt. Jeg sigter nemlig til Forhandlingerne om den botaniske Have og Universitetets Midler. Der er andre af Personerne i Ministeriet, siden jeg engang er kommen dertil, som ere blivne modtagne i Befolkningen med megen Velvilie, og det er navnlig den høitærede Forsvarsminister. Det kan ikke negtes, at hans Optraeden her i Thinget gjorde et godt Indtryk ogsaa ude i Befolkningen. Hvad nu angaar Stillingen til et Spørgsmaal, der her kom for isjor, om de mange Millioner, da tror jeg, at det danske Folk i Almindelighed spørger: Et der Alvor i disse